Cauza nr. 2-25074606-18-2p/s-27052025-1 (2p/s-25/2025)

HOTĂRÎRE
ÎN NUMELE LEGII
(Dispozitiv)

14 iulie 2025 sat. Varnița

Judecătoria Căușeni, sediul Bender (Varnița)
În componenţa:
Preşedintelui de şedinţă,
Judecător Aurelia Pleșca
Grefier Romina Pleșcan

În lipsa:
Petiționarei Baciu Zinaida
Reprezentantului Agenției Servicii Publice, citat legal

Examinând în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea petiționarei Baciu Zinaida privind declararea persoanei decedată,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 27 mai 2025 petiționara Zinaida Baciu s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind declararea persoanei decedate.
2. În motivarea cererii a indicat că ea, Baciu Zinaida, până la căsătorie Arion Zinaida, s-a căsătorit cu Baciu Alexei la data de *****. Înregistrarea căsătoriei a avut loc în sovietul sătesc (actual) Primăria *****, r-nul Căuşeni, sub *****. De la conviețuirea împreună au copii. Au trăit împreună până în anul 1975. Soţul Baciu Alexei se purta urât față de ea, o obijduia şi amenința.
3. Menționează petiționara că în această situaţie nu-l mai suporta şi, la sfârșitul anului 1975, dânsul a plecat în Federaţia Rusă la tăiat pădure. De atunci în familie nu s-a mai întors, iar ea nimic nu cunoaște despre el.
4. Indică petiționara că în prezent dorește să dăruiască casa de locuit Liudmilei Hasanova, care are grijă de ea, o ajută la toate necesităţile vitale. Adresându-se către Oficiul de stare civilă pentru confirmarea decesului lui Baciu Alexei, a primit răspuns că în Republica Moldova nu este înregistrat decesul pe numele Baciu Alexei. În această situaţie, pentru rezolvarea problemei apărute, este nevoită să se adreseze în instanţa de judecată.

5. A solicitat admiterea cererii și declararea lui Baciu Alexei, născut la data de *****, în satul *****, r-nul *****, în prezent *****, ca persoană decedată.
6. Pe 27 mai 2025 cauza a fost repartizată, în mod automat-aleatoriu, prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, Judecătorului Aurelia PLEȘCA.
7. Prin încheierea din 29 mai 2025 s-a acceptat în procedură specială cererea depusă de petiționara Zinaida Baciu cu privire la declararea persoanei decedată. S-a expediat persoanei interesate IP „Agenția Servicii Publice” copia de pe cerere şi de pe înscrisurile anexate la ea și s-a propus să depună referință la caz.
8. Petiționara Zinaida Baciu în ședința de judecată din 7 iulie 2025 a declarat că susține cererea conform motivelor de fapt și de drept invocate. A menționat că s-a căsătorit cu Baciu Alexei în anul ***** și au locuit până în anul 1975. El era un om foarte rău, o bătea, îi ducea pâinea din colhoz la vânzare, o înșela, copii comuni n-au avut. În anul 1975 l-a alungat. Ei împreună locuiau la părinții ei, însă ulterior au mers să locuiască la gazdă, la nașul lor Mandea Ion. Țiganu Cristina a salvat-o de el, când acesta a vrut să o omoare. Peste o perioadă s-a întors la părinți, pe el l-a alungat și de atunci nu știe nimic de el.
9. A specificat petiționara că în prezent a apărut necesitatea să perfecteze documentele pe imobil (casă), de aceea are nevoie să-l declare decedat pe Alexei.
10. La întrebările de concretizare adresate a declarat că nu cunoaște nimic despre Alexei și nici nimeni nimic nu i-a spus despre el. S-a adresat cu cerere de anunțare în căutare la Inspectoratele de poliție Căușeni și Hîncești. A solicitat admiterea cererii și declararea lui Alexei Baciu decedat.
11. Persoana interesată IP „Agenția Servicii Publice” în ședința de judecată nu s-a prezenta, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa. Totodată, la data de 16 iunie 2025 a prezentat instanței referință la cererea petiționarei Zinaida Baciu. În motivarea referinței a indicat că patenta s-a adresat cu cerere prin care solicită declararea persoanei decedată.
12. Menționează persoana interesată că potrivit art. 54 lit. c) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, decesul se înregistrează în temeiul hotărârii judecătoreşti privind constatarea decesului sau privind declararea persoanei decedată. Conform pct. 16 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 4 din 07.07.2008 privind practica judiciară cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică şi declararea persoanei dispărută fără urmă sau decedată, cererea privind constatarea decesului este primită în procedură judiciară şi se examinează doar în cazul în care faptul decesului nu a fost înregistrat, cu condiţia că petiţionarul prezintă documentul referitor la refuzul organului de stare civilă de a înregistra decesul.
13. Indică persoana interesată că în rezultatul supunerii verificărilor programelor tehnice ale instituţiei un act de deces nu s-a regăsit. Subsidiar menţionează că potrivit Registrului de stat al populaţiei cet. Baciu Alexei - nu a beneficiat de acte de identitate.
14. Totodată indică că în temeiul art. 69 al Legii nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, pe actele de stare civilă, în cazul survenirii modificările/rectificărilor, se aplică

menţiuni la caz. În acest context, subliniază că a fost examinat actul de naştere nr. ***** din *****, înregistrat de Primăria *****, pe numele Baciu Alexei şi actul de căsătorie ***** din **********, întocmit pe numele cetăţenilor Baciu Alexei şi Arion Zinaida, la Primăria *****, raionul Căuşeni, în care mențiuni privind decesul persoanei vizate nu au fost atestate. Alte informaţii relevante speţei, IP „Agenţia Servicii Publice" nu deţine, din care considerent solicită instanţei de judecată emiterea unui act judecătoresc la discreţia instanţei de judecată; examinarea acţiunii în lipsa ASP, cu informarea ulterioară despre decizia emisă pe caz.

Aprecierea instanței:

15. Audiind explicațiile participanților la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cerințele petiționarei Zinaida Baciu cu privire la declararea persoanei decedată.
16. În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.
17. Conform prevederilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.
18. Potrivit art. 279 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la declararea persoanei dispărută fără veste sau decedată.
19. Reieșind din dispozițiile art. 168 alin. (1) și alin. (3) Cod civil, persoana poate fi declarată decedată prin hotărâre a instanței de judecată dacă timp de 3 ani la domiciliul său lipsesc știri despre locul unde se află sau după 6 luni dacă a dispărut în împrejurări ce prezentau o primejdie de moarte sau care dau temei a presupune că a decedat în urma unui anumit accident. Ziua morții persoanei declarate decedată se consideră ziua la care hotărârea judecătorească privind declararea decesului ei a rămas definitivă. Dacă o persoană dispărută în împrejurări care prezentau o primejdie de moarte sau care dau temei de a presupune că a decedat în urma unui accident este declarată decedată, instanța de judecată poate să declare ca dată a decesului ziua morții ei prezumate.
20. Conform art. 117 alin. (2) Cod de procedură civilă, în calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

21. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
22. În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că la data de *****, Baciu Alexei, născut la data de *****, a înregistrat căsătoria cu Arion Zinaida, născută la *****, la Primăria *****, raionul Căuşeni, căsătoria fiind înregistrată sub *****. (f. d. 8);
23. S-a mai stabilit în cadrul ședinței de judecată că în actul de naştere nr. ***** din *****, înregistrat de Primăria *****, pe numele Baciu Alexei şi actul de căsătorie ***** din **********, întocmit pe numele cetăţenilor Baciu Alexei şi Arion Zinaida, la Primăria *****, raionul Căuşeni, nu sunt efectuate mențiuni privind decesul lui Baciu Alexei. (f. d. 19-20);
24. Prin cererea înaintată în instanța de judecată, petiționara Baciu Zinaida solicită declararea lui Baciu Alexei, născut la data de *****, cu ultimul domiciliu cunoscut în sat. *****, r-nul Căușeni, ca persoană decedată, motivând că ultimul a plecat de acasă în anul 1975 în Federația Rusă la tăiat pădure și de atunci petiționara nu mai deține nici o informație despre acesta.
25. Conform art. 54 lit. c) din Legea privind actele de stare civilă, nr. 100-XV din 26.04.2001, (în vigoare 17.08.2001), decesul se înregistrează în temeiul hotărârii instanţei judecătoreşti privind constatarea decesului sau privind declararea persoanei ca fiind decedată.
26. Potrivit art. 55 al aceluiași act normativ, actul de deces se întocmeşte în urma declaraţiei verbale făcute la organul de stare civilă în a cărui rază teritorială s-a produs decesul, a locuit decedatul, a fost găsit cadavrul persoanei decedate sau se află instituţia care a eliberat actul constatator al decesului. Întocmirea actului de deces pe baza unei hotărâri judecătoreşti, prin care se constată sau se declară decesul, se face, la cererea persoanei interesate, la organul de stare civilă din raza teritorială a instanţei judecătoreşti care a pronunţat hotărârea respectivă.
27. Cu referire la acest aspect instanța de judecată menționează că deși petiționara a declarat că Balan Alexei a plecat de acasă în anul 1975, în Avizul cu titlu informativ eliberat de Agenția Servicii Publice, Serviciul stare civilă ***** se menționează că la data de 9 ianuarie 2025 Zinaida Baciu a solicitat eliberarea duplicatului certificatului de deces pe numele Baciu Alexei, decedat în anul 2000, în orașul Hîncești. (f. d. 11);
28. La fel instanța de judecată menționează că potrivit Avizului cu titlu informativ eliberat de Agenția Servicii Publice, Serviciul Stare civilă Căușeni, datele privind faptul decesului lui Balan Alexei la data de 1 ianuarie 2000 sat. *****, r-nul Căușeni nu se confirmă prin actele de stare civilă. (f. d. 12)
29. Astfel instanța de judecată reține că data privind decesul lui Balan Alexei indicate de petiționară în cererea adresată instanței și datele privind decesul lui Balan Alexei indicate în cererile adresate Agenției Servicii Publice sunt diferite.

30. Totodată instanța de judecată reține că în cadrul ședinței de judecată petiționara Baciu Zinaida a declarat că, împreună cu nepoata sa, s-au adresat la Inspectoratul de Poliție ***** și Inspectoratul de Poliție Căușeni cu cereri privind căutarea lui Baciu Alexei, însă, deși a fost acordat termen petiționarei pentru a prezenta probe referitoare la rezultatul căutărilor, aceasta nu a prezentat acte sau înscrisuri din care ar urma că astfel de acțiuni au fost întreprinse, iar Baciu Alexei a fost anunțat în căutare.
31. În conformitate cu prevederile art. 298 Cod de procedură civilă, în cerere se menţionează scopul solicitării declarării persoanei dispărută fără veste sau decedată, circumstanţele care ar dovedi absenţa ei sau care o ameninţau cu moartea, sau care dau temei de a prezuma că a decedat în urma unui anumit accident. Referitor la militari sau la alte persoane care au dispărut în acţiuni militare, în cerere se indică data încetării acestor acţiuni.
32. Reieșind din prevederile normelor de drept citate și în coraport cu înscrisurile anexate la dosar, instanța de judecată concluzionează că înscrisurile prezentate în susținerea cererii nu confirmă decesul lui Baciu Alexei și data acestuia.
33. Instanța de judecată remarcă că petiționara nu a confirmat prin probe justificative faptul că Baciu Alexei s-ar fi aflat în împrejurări ce reprezintă primejdii de moarte sau că ar fi decedat la o anumită dată și în anumite împrejurări.
34. Prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă instanța de judecată reține faptul că locul aflării lui Baciu Alexei nu a fost stabilit, nefiind prezentate dovezi că ar fi fost anunțat în căutare.
35. Așadar, la caz, nu se atestă contribuția activă a petiționarei Baciu Zinaida prin care s-ar demonstra că ultima, prin metode diverse, ar fi avut intenția reală de a obține informații urmare a dispariției soțului său, or, aceasta s-a limitat doar la adresarea Agenției Servicii Publice a unor cereri, prin care a solicitat eliberarea duplicatului certificatului de deces în privința soțului său Baciu Alexei.
36. Prin urmare, instanța de judecată conchide că argumentele petiționarei expuse în cererea înaintată sunt declarative, neavând suport probator și nu pot servi drept temei de admitere a cererii, iar alte argumente pertinente de către petiționară nu au fost invocate și probe nu au fost prezentate.
37. Instanța de judecată menționează că Confirmarea eliberată de Primăria satului ***** potrivit căreia Primăria satului ***** confirmă faptul că cet. Baciu Alexei, născut la data de ***** nu deține și nu a deține la ziua de azi nici un teren pe teritoriul satului ***** (f. d. 9) și Confirmarea eliberată de Primăria satului ***** potrivit căreia Primăria satului ***** confirmă faptul că cet. Baciu Alexei, născut la data de ***** nu locuiește și nu a locuit în satul *****, nu este domiciliat pe teritoriul satului ***** și nu deține bunuri imobile (f. d. 10) nu poate servi drept probă în dovedirea faptului că Balan Alexei este decedat, având în vedere că acesta s-ar fi putut stabili cu traiul într-o altă localitate.

38. Sintetizând cele expuse mai sus, examinând probatoriul administrat la dosar, instanța reiterează că cererea depusă de petiționara Baciu Zinaida privind declararea lui Baciu Alexei ca fiind decedat, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

39. În temeiul celor expuse și în conformitate cu art. art. 238-241 Cod Procedură Civilă, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se resping cerințele petiționarei Baciu Zinaida privind declararea persoanei decedată, ca neîntemeiate.

Se explică participanţilor la proces că instanţa de judecată va întocmi hotărîrea integrală dacă ei, în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere.

Copia hotărîrii se expediază părților pentru informare.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Căușeni, sediul Bender (Varnița).

Preşedintele şedinţei,
Judecător Aurelia Plește